

Huvudman

Åre kommun
kundtjanst@are.se

Beslut

Datum 2025-06-27

Dnr SI 2025:3443

Sida 1 (25)

Ärendet

Tillsyn av årskurs 4–9 vid grundskolan Duveds skola i Åre kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Åre kommun att senast den **28 november 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Åre kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Åre kommun ska vidta följande åtgärder

Extra anpassningar och särskilt stöd

1. Se till att vid minst ett tillfälle före den 30 september 2025 informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav kring när elever skyndsamt ska ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (2 kap. 34 § andra stycket och 3 kap. 5 § skollagen).
2. Se till att elever, vilka bedömts ha behov av extra anpassningar, ges sådana anpassningar. Detta inkluderar elever som har behov av extra lästräning. Rektorn ska följa upp och dokumentera vilka elever i årskurserna 4–9 som är i behov av extra anpassningar samt följa upp att de ges extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 5 § skollagen, Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar).

3. Se till att vid minst ett tillfälle före den 30 september 2025 informera samtliga lärare och elevhälsans personal om skollagens krav kring när skolpersonal ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (2 kap. 34 § andra stycket skollagen samt 3 kap. 7 § skollagen).
4. Se till att rektorn, tillsammans med samtliga lärare som bedriver och därmed ansvarar för undervisningen, identifierar och dokumenterar vilka elever som i årskurserna 4–9, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, befaras inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).
5. Se till att rektorn för varje elev som identifieras i samband med åtgärd 4 ovan, samt för varje elev som därutöver anmäls kunna vara i behov av särskilt stöd, skyndsamt startar en utredning om respektive elevs behov av särskilt stöd. Rektorn ska dokumentera vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation, tillsammans med en redogörelse om för vilka elever på skolan i årskurserna 4–9 som utretts för särskilt stöd respektive erhåller insatser i form av särskilt stöd, ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).
6. Se till att särskilt stöd ges i enlighet med elevers beslutade åtgärdsprogram, och se vidare till att samtliga åtgärdsprogram följs upp och utvärderas i enlighet med vad som framgår av åtgärdsprogrammen. Utvärderingarna ska resultera i ställningstaganden om respektive åtgärdsprogram behöver förändras och/eller om det ska fortsätta gälla. Rektorn ska dokumentera vilka åtgärdsprogram i årskurserna 4–9 som har följts upp och utvärderats samt vad det resulterat i. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 9 § skollagen).

Kränkande behandling

1. Se till att upprätta en plan mot kränkande behandling som innehåller en översikt över de åtgärder som behövs i den egna verksamheten för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever och en redogörelse för vilka av dessa åtgärder

som avses att påbörjas eller genomföras under läsåret 2025/26. Planen ska upprättas under medverkan av eleverna. Planen ska skickas in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (6 kap. 6 och 8 §§ skollagen).

2. Se till att vid minst ett tillfälle före den 30 september 2025 informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav kring anmälan om kränkande behandling. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (2 kap. 34 § andra stycket och 6 kap. 10 § skollagen).
3. Se till att samtliga fall av kränkande behandling som lärare och övrig personal uppmärksammar anmäls och utreds samt att åtgärder vidtas utifrån utredningarna. Inkom med de fem senaste anmälningarna och utredningarna om kränkande behandling samt vilka åtgärder som har vidtagits i respektive fall i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (6 kap. 10 § skollagen).

Trygghet och studiero

1. Se till att rektorn följer upp elevernas trygghet i skolmiljön och studiero i undervisningen och analyserar vilka hinder som finns för att elever ska vara trygga och ha studiero. Utifrån uppföljningen och analysen av vilka behov som finns i verksamheten ska rektorn besluta om åtgärder som ska vidtas. Inkom med en redogörelse för uppföljningen, analysen och beslutade åtgärder i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder (5 kap. 3 § skollagen).
2. Se till att rektorn fattar beslut om skriftliga rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Rutinerna ska ges in till Skolinspektionen i samband med redovisningen (5 kap. 4e § skollagen).
3. Se till att vid minst ett tillfälle före den 30 september 2025 klargöra skyldigheten för personal att se till att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning, såsom datorer, endast används i undervisningen enligt lärares instruktioner eller om de utgör extra anpassningar alternativt särskilt stöd, eller om det annars finns särskilda skäl. Inkom med en redogörelse för när och vilken information som har förmedlats till personal samt vad som händer om reglerna inte efterlevs i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (2 kap. 34 § och 5 kap. 4a § skollagen).

4. Se till att utreda orsakerna till att en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen, uppträtt olämpligt eller gjort sig skyldig till en alvarligare förseelse utreds. En redogörelse för om och i sådana fall hur många sådana utredningar som initierats under perioden 19 augusti 2025 till den 21 november 2025 ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (5 kap. 9 § skollagen).

Garanterad undervisningstid

1. Se till att de elever som går på högstadiet läsåret 2025/26 ges undervisning i de ämnen och minst i den omfattning som anges i timplanen om inte avvikelser är beslutade genom beslut om anpassad studiegång. Av huvudmannens redovisning ska det framgå hur undervisningen i ämnena bild, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik samt de naturorienterande ämnena (biologi, fysik och kemi) är schemalagda under läsåret 2025/26. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 12 § och 10 kap. 4 och 5 §§ skollagen samt 9 kap. 3 och 4 §§ och bilaga 1 skolförordningen (2011:185)).
2. Se till att eleverna som går i årkurs 8 och 9 läsåret 2025/26 kompenseras för den undervisningstid de har gått miste om under läsåret 2024/25. Detta gäller samtliga ämnen som eleverna getts undervisning i under läsåret. Huvudmannen, tillsammans med rektorn, ska därtill bedöma om, och i så fall hur mycket undervisningstid som eleverna i högstadiet har gått miste om till följd av att den undervisning som bedrivits i respektive ämne inte levt upp till skollagens definition av begreppet undervisning. Huvudmannen ska inkomma med en redogörelse där det framgår hur mycket undervisningstid som eleverna i respektive klass har gått miste om samt en redogörelse där det framgår när och på vilket sätt eleverna ska kompenseras för den uteblivna undervisningen i respektive ämne. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (1 kap. 3 §, 3 kap. 12 § och 10 kap. 4 och 5 §§ skollagen samt 9 kap. 3 och 4 §§ och bilaga 1 skolförordningen (2011:185)).

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p 3 skollagen från att ingripa mot Åre kommun avseende brister rörande tillgång till elevhälsa. Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:3443) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden våren 2025 inlett en tillsyn av årskurs 4–9 vid Duveds skola i Åre kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Duveds skola följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd, kränkande behandling, trygghet och studiero, garanterad undervisningstid samt tillgång till elevhälsa.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan samt med den tillförordnade rektorn (nedan benämnd rektorn) och den biträdande rektorn. Skolinspektionen har även genomfört lektionsobservationer. Därtill har elever och vårdnadshavare haft möjlighet att träffa Skolinspektionens utredare under besöket på skolan. Tillsynen har genomförts mellan den 10 och den 25 april 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolenhetens ordningsregler samt huvudmannens beslutade timplan. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet. I de fall Skolinspektionen refererar till enskilda elever benämns de med siffror i den elevförteckning (aktbilaga 14) som myndigheten har sammanställt.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Av intervjuer med lärare framgår att det är de undervisande lärarna som ansvarar för att ge elever stöd i form av extra anpassningar. Lärarna uppger att det finns många exempel på individuella extra anpassningar, bland annat tillgång till mindre omfattande uppgifter och inläsningstjänst.

En elevhälsorepresentant uppger under intervjun att arbetet med extra anpassningar inte fungerar så bra på högstadiet. Lärarna på högstadiet träffar fler elever jämfört med lärarna på mellanstadiet och enligt elevhälsorepresentanten har lärarna på högstadiet därför svårare att hålla koll på och tillgodose alla elevers individuella extra anpassningar. En annan elevhälsorepresentant uppger att det finns lärare på högstadiet som inte har tid eller vilja att tillgodose elevernas behov av extra anpassningar samt att kommunikationen mellan mentor och undervisande lärare är ett problem på högstadiet. Enligt elevhälsan saknas intensivinsatser med lästräning på hela skolan och de elever som erhåller lästräning har ofta större behov av insatsen än vad skolan kan tillgodose.

Rektorn och den biträdande rektorn uppger under intervjun att möjligheten att få extra anpassningar på Duveds skola varierar beroende på årskurs och lärare. Enligt den biträdande rektorn har lågstadiet och mellanstadiet ett mer strukturerat och välfungerande elevhälsoarbete med rutiner för pedagogiska utredningar och arbetet med extra anpassningar. Högstadiet har däremot bristfälliga rutiner. Vidare finns enligt den biträdande rektorn ett motstånd bland lärare när det gäller att ge eleverna stöd i form av extra anpassningar, både när det gäller generella och individuella anpassningar. Rektorn uppger att vissa lärare inte anser att de har ansvaret för att ge extra anpassningar vilket gör att skolans insatser inte blir tillräckliga. Enligt den biträdande rektorn finns en inställning bland lärarna på högstadiet att eleverna själva ska ta ansvar för sina studier och att denna inställning innebär att vissa elever på högstadiet inte får de anpassningar som de är i behov av. Rektorn och den biträdande rektorn uppger att eleverna på högstadiet inte alls ges extra anpassningar i den utsträckning som de skulle behöva och att detta även i viss mån även gäller elever på mellanstadiet. Rektorn och den biträdande rektorn uppger vidare att det saknas personal som kan genomföra lästräning med elever på högstadiet.

Skolans arbete med att uppmärksamma elevers behov av särskilt stöd

Flera lärare uppger att om extra anpassningar inte är tillräckliga för att en elev ska nå betygsriterierna så gör läraren en anmälan till rektorn, vilken även elevhälsan tar del av. Flera lärare uppger vidare att en anmälan till rektorn kan handla om andra saker än inlärningsmässiga svårigheter, till exempel utåtagerande beteende eller koncentrationssvårigheter.

Rektorn och den biträdande rektorn uppger att anmälan görs via ett digitalt system samt att anmälan går direkt till rektorn. Enligt rektorn fungerar arbetet med anmälningar relativt väl på låg- och mellanstadiet men inte alls på högstadiet där anmälningar inte kommer in i tillräcklig utsträckning. Rektorn och den biträdande rektorn uppger att vissa lärare är duktiga på att identifiera elever med behov av att utredas för särskilt stöd, medan andra lärare inte ser det som sitt ansvar att identifiera elever i eventuellt behov av stöd. Detta har enligt rektorn lett till att skolan saknar ett systematiskt arbetssätt för att kartlägga elevers behov. En orsak till att anmälningar om utredning om behov av särskilt stöd inte kommer in i tillräcklig utsträckning är enligt rektorn brist på kunskap hos lärarna om vad som ingår i deras ansvar. Elevhälsorepresentanterna uppger att det troligtvis finns elever som ges stöd i form av extra anpassningar som trots anpassningarna inte når målen och inte är anmälda, men att det är svårt att veta eftersom det är lärarna som ansvarar för att tillhandahålla extra anpassningar.

Skolinspektionen har under utredningen ställt frågor till både lärare, elevhälsan samt rektorn och den biträdande rektorn om huruvida specifika elever har anmälts för utredning om behov av särskilt stöd. Av svaren framkommer att åtminstone elev 1 inte har anmälts för utredning av behov av särskilt stöd trots att eleven ges stöd i form av extra anpassningar och trots att det enligt rektorn och den biträdande rektorn finns oro för att eleven inte kommer att uppnå betygsriterierna.

Utredning av elevers behov av särskilt stöd

Flera lärare uppger att läraren som har anmält en elev till elevhälsan ska kallas till ett elevhälsoteamsmöte men att detta inte alltid sker. En lärare uppger att en anmälan om behov av utredning av särskilt stöd görs till elevhälsan men enligt läraren kommer ärendet sedan inte längre. Anledningen är enligt läraren att det saknas personal i elevhälsan. En lärare uppger att det var skolans förra speciallärare som genomförde utredningar om behovet av särskilt.

Elevhälsorepresentanterna säger att specialpedagogen för mellanstadiet genomför de pedagogiska utredningarna för det teamet och att specialläraren genomförde utredningarna för högstadiet fram till dess att specialläraren slutade sin tjänst. I nuläget "haltar" arbetet med utredningar

för elever på högstadiet då det inte är klart vem som ska genomföra utredningarna. Avsaknaden av både specialpedagog och speciallärare för årskurserna 6–9 får enligt elevhälsorepresentanterna till följd att utredningar inte genomförs och att elever inte får det stöd som de är i behov av. En representant säger vidare att representanten inte vet vilka elever som har insatser i form av särskilt stöd.

Rektorn och den biträdande rektorn uppger vid intervjun att möjligheten att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd är begränsad. Enligt elevhälsorepresentanterna har elev 52 och 53 anmälts för utredning om behov av särskilt stöd men enligt representanterna ”släpar utredningarna efter”. Elev 5, som vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn gick i årskurs 4, anmälde enligt rektorn redan i årskurs 2, men enligt inkommen dokumentation från den biträdande rektorn har eleven inte något åtgärdsprogram.

Den biträdande rektorn uppger att det saknas en översikt över pågående utredningar om behov av särskilt stöd, såväl som en översikt över vilka elever på skolan som har pågående insatser i form av särskilt stöd. En anledning till detta är enligt rektorn och den biträdande rektorn att det saknas dokumentation från det arbete som bedrevs under den tidigare rektorn. Bland annat har det inte förts protokoll från mötena som elevhälsan har haft gällande högstadiet. Avsaknaden av dokumentation gör enligt rektorn att det är svårt att få en heltäckande bild av hur stödet till elever har hanterats och vilka insatser som har aktualiserats för elever. Rektorn berättar under intervjun att rektorns arbetsuppgifter till stor del är inriktade mot högstadiet med fokus på elevhälsoarbetet, medan den biträdande rektorn bland annat arbetar med att fånga upp de elever som inte når kunskapsmålen och som ännu inte har anmälts för utredningsbehov av särskilt stöd.

Åtgärdsprogram och genomförande av särskilt stöd

De intervjuade lärarna uppger att utvärderingar av åtgärdsprogram genomförs med tre till fyra månaders intervaller eller att de genomförs en gång per termin. En grupp med intervjuade lärare uppger att utvärderingar av åtgärdsprogram har fungerat bra. Vid intervju med rektorn och den biträdande rektorn framkommer däremot att utvärderingar inte alltid har föregått förändringar i elevers särskilda stöd. Enligt rektorn har insatserna för elev 11 förändrats flera gånger under läsåret men förändringarna har enligt rektorn inte har baserats på tydliga utvärderingar. Rektorn uppger vidare att elev 20 hade en insats under höstterminen som avslutades utan förgående utvärdering.

Flera lärare samt elevhälsorepresentanterna uppger att elever inte alltid erhåller det särskilda stöd som de har rätt till enligt beslutade

åtgärdsprogram, detta gäller framför allt när den beslutade insatsen handlar om en enskild resurspedagog. Elevhälsorepresentanterna uppger att elev 55 och 56 har beslut om åtgärdsprogram men där stödet inte kommit till stånd på grund av bristande tillgång på resurser. Även rektorn och den biträdande rektorn uppger att det finns elever, däribland eleverna 55 och 56, som har utretts för behov av särskilt stöd men som inte får det stöd som har beslutats om. Det uteblivna stödet handlar om att skolan inte har hittat personal i form av resurspersoner åt eleverna.

Rättslig reglering

Extra anpassningar

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Av läroplanen framgår att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever som är i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd och samverka för att göra skolan till en bra miljö för utveckling och lärande. Lärarna ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen, förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2022 (Lgr 22), 2.2 Kunskaper).

Anmälan och utredning om behov av särskilt stöd

Av 3 kap. 7 § skollagen följer bland annat att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd.

Åtgärdsprogram och beslut om särskilda stödåtgärder

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för

uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn.

Huvudmannens och rektorns ansvar

Av 2 kap. 34 § andra stycket följer att huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar, särskilt stöd samt den hjälp de behöver (Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det föreligger omfattande brister i Duveds skolas arbete med extra anpassningar och särskilt stöd. Bristerna rör såväl extra anpassningar, anmälan och utredning av elevers behov av särskilt stöd, genomförandet av stödet samt utvärderingar av åtgärdsprogram.

Extra anpassningar

Skolinspektionen bedömer att skolan brister i att ge elever det stöd i form av extra anpassningar som de har rätt till. Det finns ett flertal elever på skolan som befaras att inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, men som inte ges stöd i form av extra anpassningar. Problemen med uteblivet stöd är som störst på högstadiet.

Av utredningen framgår att det finns brister i skolans resurser och rutiner för arbetet med extra anpassningar. Vissa av de undervisande lärarna anser att det inte är deras ansvar att ge eleverna stöd i form av extra anpassningar. Det framkommer också att lärarna på högstadiet har svårt att tillgodose alla elevers behov, dels på grund av antalet elever, dels på grund av bristande samverkan mellan mentor och undervisande lärare. Vidare framkommer av utredningen att skolan inte har tillräckligt med resurser till intensivinsatser för lästräning för de elever som har behov av det.

Skolans arbete med att uppmärksamma elevers behov av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att lärare brister i sin anmälningsskyldighet att anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd.

Skolinspektionens utredning visar att det på skolan finns flera elever som inte anmälts till rektorn, trots att eleverna befaras att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, och trots att de har de getts stöd i form av extra anpassningar. Enligt skolledningen finns det lärare, framför

allt på högstadiet, som inte ser det som sitt ansvar att identifiera elever som kan vara i behov av särskilt stöd vilket innebär att skolan saknar ett systematiskt arbetssätt för att kartlägga elevers stödbehov.

Utredningar om elevers behov av särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att det finns elever där skolan inte har startat eller aktivt bedriver utredningar om elevernas behov av särskilt stöd, trots att eleverna anmälts till rektorn för utredning av särskilt stöd. Av utredningen framkommer att skolan vid tillsynsbesöket saknar en specialpedagogisk kompetens i elevhälsan, vilken tidigare varit ansvarig för att utreda elevers stödbehov. Detta har medfört att utredningar i vissa fall inte skyndsamt inletts och att utredningsarbetet avstannat i vissa fall. Att elevers behov av särskilt stöd inte utreds innebär att eleverna riskerar att bli utan de stödinsatser som de är i behov av och har rätt till enligt skollagen. I förlängningen påverkar detta elevernas möjligheter att nå de betygskriterier som minst ska uppfyllas.

Av utredningen framkommer också att skolledningen saknar en översikt över elevers pågående utredningar. Rektorn och den biträdande rektorn arbetar med att kartlägga och komma till rätta med problemet.

Genomförande av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att eleverna inte alltid ges särskilt stöd i enlighet med deras beslutade åtgärdsprogram. Skolinspektionens utredning visar att elever som har beslutade insatser i form av särskilt stöd inte alltid erhåller denna insats, vilket Skolinspektionen ser allvarligt på. Det gäller särskilt när insatsen handlar om personella resurser, riktade till specifika elever. Till detta kommer att för åtminstone två elever har beslut om att avsluta ett åtgärdsprogram eller beslut om att ändra innehållet i ett åtgärdsprogram inte baserats på utvärderingar av dessa elevers behov. Detta medför en risk för att de insatser i form av särskilt stöd som eleverna erhåller inte baseras på deras faktiska behov, alternativt att kvarstående behov av särskilt stöd inte tillgodoses.

Kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Planen mot kränkande behandling

De elever som har tillfrågats om huruvida de känner till skolans plan mot kränkande behandling svarar alla att de inte känner till den. En av de intervjuade lärarna uppger att arbetet med planen mot kränkande behandling har haltat och att det inte är ett levande dokument. En annan

lärare uppger att planen mot kränkande behandling uppdateras varje år men att arbetet inte har implementerats ordentligt i år.

Rektorn uppger under intervjun att arbetet med planen mot kränkande behandling för läsåret 2024/25 inleddes under hösten men att processen avstannade och att planen därför inte har offentliggjorts för elever och vårdnadshavare i år. Enligt rektorn är anledningen att den tidigare rektorn prioriterade andra frågor och att arbetet med planen därför inte färdigställts.

Anmälan och utredning av kränkande behandling

Skolinspektionen har begärt att ta del av samtliga fall av kränkningar som Duveds skola har anmält till huvudmannen för perioden 1 augusti 2024 till och med den 31 mars 2025. Totalt har 136 fall av kränkningar rapporterats till huvudmannen under denna period. Av det insända underlaget framgår att 107 av dessa fall har konstaterats utgöra kränkningar.

De intervjuade lärarna är av delvis olika uppfattningar om huruvida de hinner med att anmäla alla fall av kränkande behandling eller inte. En lärare uppger att lärarna "ganska ofta" gör anmälningar och en annan lärare uppger att skolans lärare tar sig tid att anmäla kränkningar. Lärarna i en intervjugrupp uppger dock att de inte anmäler alla fall av kränkande behandling och att orsaken till det är tidsbrist. I ytterligare en intervjugrupp svarar lärarna att det är svårt att hinna med att göra kränkningsanmälningar.

Flera lärare uppger att de inte får någon återkoppling från elevhälsan när de anmält fall av kränkande behandling. Även rektorn uppger att lärare som anmäler kränkningar inte får någon återkoppling på de anmälningar som görs. Rektorn och den biträdande rektorn uppger vidare att inkomna kränkingsanmälningar inte alltid har utretts ordentligt. Enligt skolledningen hade skolan tidigare ett trygghetsteam som gick igenom inkomna anmälningar om kränkande behandling. Detta team har dock upphört och det är nu istället rektorn och kuratorn som går igenom inkomna ärenden, med resultatet att uppföljningsmöten har uteblivit. Det saknas enligt rektorn systematik kring uppföljning av kränkande behandling, men rektorn tillägger samtidigt att ett arbete nu har inletts på området.

Rättslig reglering

Enligt 6 kap. 6 § skollagen ska huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §§.

Enligt 6 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Enligt 6 kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt 2 § förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling ska planen mot kränkande behandling upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionens bedömning

Planen mot kränkande behandling

Av intervjuer med såväl lärare som rektorn och den biträdande rektorn framkommer att Duveds skolas arbete med planen mot kränkande behandling inte har fungerat under innevarande läsår. Rektorn och den biträdande rektorn uppger att planen mot kränkande behandling inte har färdigställts för läsåret. Skolinspektionen bedömer att detta utgör en brist.

Anmälan och utredning av kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att samtliga fall av kränkande behandling på skolan inte anmäls. Av utredningen framgår att lärarna inte anmäler alla fall av kränkande behandling som de uppmärksammar. Den främsta anledningen till detta är enligt lärarna tidsbrist. Att kränkande behandling inte alltid anmäls innebär vidare att kränkningarna inte heller

utreds vilket riskerar att leda till att åtgärder för att förhindra ytterligare kränkningar i framtiden inte sätts in.

Trygghet och studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Ordningsregler

Inför tillsynen har Skolinspektionen tagit del av Duveds skolas nu gällande ordningsregler. Några av de intervjuade eleverna uppger att de känner till ordningsreglerna och att de är tydligt uppsatta på skolan. Ingen av de tillfrågade eleverna säger dock att de har fått vara med och bestämma vilka regler som ska gälla, eller säger att de inte minns om de har varit med och bestämt vilka regler som ska gälla. Flera av de intervjuade lärarna uppger dock att eleverna på skolan har inkluderats i arbetet med att följa upp och utvärdera ordningsreglerna genom klass- och elevråd. Emellertid uppger andra lärare uppger att inspel från eleverna saknades under framtagandet av de nya ordningsreglerna.

Rektorn uppger att det gjordes ett gediget förarbete kring de nya ordningsreglerna som reviderades inför starten av höstterminen 2024 samt att de nya ordningsreglerna diskuterades i klassråden för samtliga tre stadium. Både lärare och rektorn uppger att syftet med de nya ordningsreglerna var att de skulle vara enkla och tydliga för eleverna att förstå. Enligt lärare var det skolans tidigare rektor som beslutade om de nuvarande ordningsreglerna.

Den rådande situationen avseende trygghet och studiero på skolan

Ett flertal vårdnadshavare uppger att det råder bristande studiero i flera klasser på Duveds skola samt att språkbruket bland eleverna på skolan är hårt. Vidare uppger vårdnadshavare att skolan har drabbats av vandalism och att det finns en generell otrygghet på skolan.

Merparten av de intervjuade eleverna uppger att de upplever att tryggheten på skolan generellt är bra. Trots detta uppger samtliga intervjugrupper att språkbruket på skolan är dåligt. Eleverna i de lägre årskurserna uppger att eleverna i de högre årskurserna kan vara aggressiva och att de använder fula ord. De intervjuade eleverna uppger vidare att det är lätt att hitta en vuxen om något skulle hända. Flera lärare berättar dock att vuxentätheten är otillräcklig. Detta märks framför allt under förflyttningar i korridorerna där både verbala och fysiska kränkningar äger rum. De berättar också att det saknas personal för att hålla koll på eleverna under raster. En lärare berättar vidare att skolan har installerat kameror för att förhindra förstörelse.

Av genomförda elevintervjuer framkommer att elevernas upplevda studiero varierar beroende på årskurs och ämne. Elever i årskurs 4 uppger att vissa elever spelar datorspel under lektionerna. De berättar vidare att det ofta är stökigt när de har vikarier. Enligt en elev i årskurs 4 saknas studiero på 60–70 procent av klassens lektioner. Vidare beskriver en elev i årskurs 7 att klassrumssituationen är stökig. Enligt eleven tar vissa elever mycket tid från undervisningen och upp till 30 minuter av lektioner kan falla bort på grund av störningar. Även i årskurs 5 och 8 har elever beskrivit att studieron ofta är bristfällig. Lärarna beskriver studieron i en klass på mellanstadiet som "tragisk" och menar att eleverna i klassen knappt lär sig någonting. Lärarna uppger att de åtgärder som har testats i klassen inte haft någon långvarig effekt och att det inte finns någon konkret och långsiktig lösning på problemet.

Förebyggande arbete

Av intervjuer med elever, lärare och elevhälsorepresentanter framkommer att eleverna på Duveds skola får svara på enkäter som handlar om trygghet och studiero. En lärare uppger att enkäterna brukar används i arbetet med planen mot kränkande behandling. Av intervjuer framkommer också att vissa lärare pratar med eleverna om värdegrund på mentorsträffar. I övrigt framkommer att värdegrundsarbetet på skolan bedrivs av skolans kuratorer och av två förstelärare på mellanstadiet. Av intervjuer med såväl lärare, elevhälsa som rektorn och den biträdande rektorn framkommer att detta värdegrundsarbete endast omfattar årskurserna F-6 och att det på högstadiet saknas ett skolövergripande värdegrundsarbete.

Lärarna säger att de ofta diskuterar frågor om trygghet och studiero i klasserna men att det inte har genomförts någon analys av vad den eventuellt bristande tryggheten och studieron beror på. Även rektorn och den biträdande rektorn uppger att det inte har genomförts någon analys av orsaker till den bristande tryggheten och studieron under innevarande läsår.

Användandet och rutiner avseende mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Av intervjuer med både elever, lärare, elevhälsa samt rektorn och den biträdande rektorn framkommer att eleverna på skolan ofta använder sina datorer till annat än undervisning på lektionerna, till exempel att titta på videor eller spela spel. Intervjuade lärare uppger att det är upp till varje lärare att bestämma hur de ska jobba med datorerna.

Av de lektionsobservationer som Skolinspektionen genomfört framkommer exempel på att elever använder datorn i smyg för annat än undervisning och att elever får använda datorn under lektionstid som en "belöning".

Detta bekräftas av rektorn och den biträdande rektorn. Rektorn uppger att användande av datorerna till annat än undervisning stör elevernas studiero på lektionerna.

Vad gäller användning av mobiltelefoner på skolan uppger både lärare och elever att det finns regler som säger att eleverna måste lämna in sina mobiltelefoner till skolans personal i början av skoldagen. Flera lärare uppger dock att det inte finns någon skriftlig rutin gällande hantering av mobiltelefoner. Rektorn och den biträdande rektorn bekräftar att det inte finns några gemensamma riktlinjer kring användandet av datorer på skolan samt att skolan inte har skriftliga rutiner för mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Enligt skolans rektor och biträdande rektor behöver skolan arbeta mer systematiskt med hur datorer används i undervisningen på bästa sätt.

Utredning av ordningsstörande eller olämpligt beteende

Både lärare och elever uppger att det finns ett flertal elever på skolan som upprepat stör ordningen eller uppträder olämpligt. Enligt lärarna kan beteendet inkludera att springa runt i klassrummet, vända stolar och bord, kasta böcker och riva sönder material. Eleverna uppger att ett upprepat ordningsstörande eller olämpligt beteende kan handla om att viska, prata, skratta rakt ut eller spela kort under en lektion eller att vända bord. Vissa intervjuade lärare uppger att det inte startas någon formell utredning kopplad till elevers beteenden. Andra lärare uppger att de inte vet om det sker interna utredningar på skolan kopplat till elever som har problematiska beteenden eller att det sällan förekommer utredningar kring elevers beteenden.

Skolinspektionen har frågat elevhälsorepresentanterna huruvida en utredning kring ordningsstörande eller olämpligt beteende har gjorts för fler än 20 specifika elever som framför allt lärare har uppgett har ett problematiskt beteende. Enligt elevhälsorepresentanterna har det inte gjorts en sådan utredning i något av fallen. Vidare har Skolinspektionen frågat rektorn och den biträdande rektorn huruvida eleverna 1, 5, 6, 7, 11, 12, 33 och 35 har utretts för ordningsstörande eller olämpligt beteende. Rektorn och den biträdande rektorn uppger likaså att det inte har gjorts någon utredning av orsakerna till dessa elevers ordningsstörande eller olämpliga beteende.

Rektorn uppger att skolan inte har genomfört regelrätta utredningar kring orsaker till att elever upprepat stör ordningen eller uppträder olämpligt utan att fokus har legat på att hantera konsekvenserna av elevernas beteenden.

Rättslig reglering

Förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero

Enligt 5 kap. 3 § skollagen ska alla elever tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

Av förarbetena, prop. 2021/22:160 s. 229 f. framgår att huvudmannen ska se till att rektorn har de förutsättningar som behövs för att bedriva ett förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero. Huvudmannen måste bl.a. se till att rektorn har de resurser som krävs för att trygghet och studiero ska kunna tillförsäkras alla elever. Vidare ska huvudmannen se till att den personal som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för ges möjligheter till kompetensutveckling och att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 § skollagen). Ett förebyggande arbete innebär bl.a. att skolor och huvudmän följer upp elevernas såväl trygghet som studiero. Det innebär även att skolor och huvudmän analyserar vilka hinder som finns för att elever ska vara trygga och ha studiero och aktivt verkar för att dessa hinder undanröjs. Det kan bl.a. innebära att skolan förebygger ordningsstörningar genom väl förankrade ordningsregler och ett gemensamt förhållningssätt bland personalen och utveckling av det pedagogiska ledarskapet i klassrummet. Det kan även innebära ett fokus på att erbjuda en varierad undervisning av hög kvalitet och de extra anpassningar, särskilda stöd och utmaningar som eleverna behöver. Det förebyggande arbetet omfattar även ett aktivt arbete med att främja de normer och värden som ska prägla utbildningen, bl.a. alla människors lika värde och respekt för andra människors egenvärde samt jämställdhet, och åtgärder inriktade mot specifika problem som sexuella trakasserier eller andra former av kränkningar. Sammansättningen av elever på olika skolenheter kan också vara en av de faktorer som ingår i de analyser som ska göras. Utifrån en uppföljning och analys av vilka behov som finns i verksamheten kan både mer generella och särskilt riktade åtgärder behöva vidtas.

Mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Av 5 kap. 4 a och 4 e §§ skollagen framgår att mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning enbart får förekomma i undervisningen om det sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, om det utgör extra anpassningar eller särskilt stöd enligt 3 kap. eller om det finns särskilda skäl. Det ska finnas skriftliga rutiner för

hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner som beslutas av rektorn.

Av förarbetena, prop. 2021/22:160 s. 235 framgår att det av rutinerna bland annat bör framgå hur omhändertagandet av utrustningen ska gå till, hur föremålen ska förvaras på ett betryggande sätt och hur insamlandet av utrustningen ska ske så att det framgår till vem varje föremål ska återlämnas.

Ordningsregler

Enligt 5 kap. 5 § skollagen ska ordningsregler finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler.

Utredning av ordningsstörande eller olämpligt beteende

Enligt 5 kap. 9–10 §§ skollagen ska rektorn se till att saken utreds om en elev i grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. Med utgångspunkt i vad som har framkommit vid utredningen ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende.

Skolinspektionens bedömning

Ordningsregler

Av utredningen framgår att skolans nuvarande ordningsreglerna följts upp och omarbetats i samråd med elever i början av höstterminen 2024. Vidare framkommer att ordningsreglerna är beslutade av rektor. Skolinspektionen bedömer att det inte framkommer att huvudmannen har brutit mot bestämmelserna när det gäller arbetet med ordningsregler. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer att det finns brister skolans förebyggande för att skapa trygghet och studiero. Skolan brister i att kartlägga nuläget, analysera behov som finns i verksamheten och att identifiera hinder som finns för att elever ska ha trygghet och studiero.

Utifrån intervjuer med såväl elever, lärare, elevhälsa som rektorer samt information från vårdnadshavare konstaterar Skolinspektionen

inledningsvis att det råder en bristande trygghet och studiero på skolan, där bristerna avseende studiero är mer uttalade.

Av utredningen framgår att det förekommer ett visst förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero på Duveds skola, som består av ett värdegrundsarbete som bedrivs av skolans kuratorer och förstelärare. Därtill pratar vissa lärare om värdegrund med eleverna på mentorsträffarna. Värdegrundsarbetet som bedrivs på skolan inkluderar emellertid inte högstadiet.

Vidare framgår att det inte har genomförts någon analys av orsaker till eventuell bristande trygghet och studiero under innevarande läsår, vilket är en förutsättning för att skolan ska kunna bedöma vilka åtgärder som är relevanta för att förbättra tryggheten och studieron.

Användandet och rutiner avseende mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Skolinspektionen konstaterar att skolan saknar skriftliga rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning, vilket är en brist. Skolan har en rutin för användning och insamlande av mobiltelefoner, men denna rutin är inte skriftligen reglerad.

Skolinspektionen konstaterar att eleverna använder elektronisk kommunikationsutrustning, i form av sina elevdatorer, i undervisningen utan att förutsättningarna för detta uppfyllas, vilket även detta är en brist. Av utredningen framgår att eleverna på skolan ofta använder sina datorer till annat än undervisning, till exempel till att titta på videor, spela spel eller som en "belöning". Elevernas användande av elevdatorer är ett omfattande problemområde som påverkar studieron negativt.

Utredning av ordningsstörande eller olämpligt beteende

Skolinspektionen bedömer att det föreligger brister avseende utredning vid ordningsstörande eller olämpligt beteende på skolan. Elevers och lärares utsagor visar att det finns ett flertal elever på Duveds skola som återkommande stör ordningen eller uppträder olämpligt. Såväl lärare, elevhälsa som rektor uppger samtidigt att fall där elever återkommande stör ordningen eller uppträder olämpligt inte utreds på skolan. Eftersom ordningsstörande eller olämpligt beteende inte utreds finns en risk för att adekvata åtgärder för att få elever att ändra sitt beteende uteblir.

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever i högstadiet framkommer att lektioner i flera ämnen ofta uteblir och att undervisningen, när den bedrivs av vikarier, i vissa fall är av låg kvalitet. Elever i årskurs 8 uppger att de inte hade någon lärare i de naturorienterande ämnena (NO-ämnena) under hela årskurs 7 och att de endast har haft enstaka lektioner i ämnena sedan slutet av februari 2025. Elever i årskurs 9 uppger att de har en vikarie i NO-ämnena som saknar ämneskompetens och som inte kan svara på elevernas frågor. Vidare uppger en elev att de endast haft en NO-lektion under de senaste en och en halv månaderna. Av elevintervjuer framkommer vidare eleverna i årskurs 9 ska ha två lektioner per vecka i engelska, men att de den senaste månaden endast haft en lektion per vecka. De uppger även att vikarierna i ämnet saknar planering, vilket har lett till att eleverna bland annat fått se på film under lektionerna, vilket även lärare och rektor bekräftar. Därtill uppger en vårdnadshavare till en elev i årskurs 9 att lektioner i ämnet bild uteblir eller att lektionerna avslutas i förtid.

Lärare uppger att på högstadiet råder en brist på undervisande personal i vissa ämnen, vilket har lett till frekvent användning av vikarier. Flera lärare framhåller att det är svårt att hitta kompetenta vikarier, och en lärare beskriver att undervisningen ibland kan liknas vid "förvaring av barn". I matematikundervisningen på högstadiet händer det att en lärare ansvarar för två klasser samtidigt. Därtill har flera bildlektioner ställts in. Lärarna beskriver att antalet inställda lektioner har eskalerat på slutet och att det inte finns någon plan för hur eleverna ska få tillbaka den undervisningstid som de gått miste om.

Av intervju med rektorn och den biträdande rektorn framgår att vid tiden för Skolinspektionens besök på skolan var två ordinarie lärare som undervisar i matematik och NO-ämnena inte i tjänst. Enligt lärarna har detta påverkat undervisningen i NO-ämnena. Vidare bekräftar rektorn och den biträdande rektorn elevers utsagor om att elever i årskurs 9 endast haft en kemilektion inför det nationella provet i ämnet. Rektorn och den biträdande rektorn uppger även att det kommer att bli svårt att kompensera eleverna i årskurs 9 för den undervisningstid som de har förlorat i ämnena matematik och NO.

Rektorn och den biträdande rektorn beskriver att en del vikarier följer planerad undervisning väl, medan andra saknar ämneskunskap. Enligt skolledningen är det en utmaning att vissa lärare inte förbereder den undervisning som ska genomföras av vikarier. Enligt rektorn är undervisningen i bild problematisk då den inte har omfattat det centrala innehållet på grund av bristande planering. Enligt rektorn saknar skolan en

tydlig plan för hur undervisningen framgent ska struktureras utifrån det centrala innehållet i ämnet. Rektorn och den biträdande rektorn uppger vidare att vissa lärare ansvarar för flera lektioner samtidigt, vilket påverkar undervisningens kvalitet negativt.

Skolinspektionen har från rektorn efterfrågat en summering av den undervisningstid som gått förlorad till följd av inställda lektioner under innevarande läsår, i förhållande till hur mycket undervisningstid eleverna skulle ha fått enligt huvudmannens beslutade timplan för respektive ämne. För vissa ämnen handlar det om enstaka lektioner, men i NO-ämnena, matematik, hem- och konsumentkunskap, bild samt idrott och hälsa har ett större antal lektioner ställts in. Vad gäller NO-ämnena framgår inte i vilket eller vilka av ämnen undervisningstiden gått förlorad. Av underlaget har det i vissa fall framgått vilken klass eller grupp de inställda lektionerna avser medan det i andra fall inte har framgått. Denna summering avser därför hela årskurser¹, förutom i ett fall då det inte framgår vilken årskurs det rör sig om. Den förlorade undervisningstiden som presenteras nedan innebär således inte att samtliga klasser i respektive årskurs har haft inställda lektioner som motsvarar siffrorna i tabellen.

<i>Ämne</i>	<i>Årskurs</i>	<i>Total inställd undervisningstid</i>
<i>NO-ämnena</i>	8	8 timmar och 25 minuter
<i>NO-ämnena</i>	9	6 timmar och 10 minuter
<i>Matematik</i>	7	5 timmar och 40 minuter
<i>Matematik</i>	8	2 timmar och 45 minuter
<i>Matematik</i>	9	1 timme och 50 minuter
<i>Hem- och konsumentkunskap</i>	8	14 timmar
<i>Hem- och konsumentkunskap</i>	9	8 timmar
<i>Hem- och konsumentkunskap</i>	Oklart	2 timmar och 30 minuter
<i>Bild</i>	7	4 timmar och 35 minuter
<i>Bild</i>	8	4 timmar och 10 minuter
<i>Bild</i>	9	6 timmar och 25 minuter

¹ I årskurs 7 och 9 finns tre parallellklasser och i årskurs 8 finns fyra parallellklasser.

<i>Idrott- och hälsa</i>	7	2 timmar och 10 minuter
<i>Idrott- och hälsa</i>	8	7 timmar och 25 minuter
<i>Idrott- och hälsa</i>	9	11 timmar och 15 minuter

Rättslig reglering

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att undervisning ska bedrivas under ledning av lärare. Med undervisning avses processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till skollagen och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden.

Av 3 kap. 12 § skollagen framgår att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan eller sameskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång).

Av 10 kap. 4 och 5 §§ skollagen framgår vilka ämnen undervisningen i grundskolan ska omfatta. Där anges att den totala undervisningstiden i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar.

Av 9 kap. 3 § skolförordningen framgår att bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1 till skolförordningen. Av bilaga 1 till skolförordningen framgår den minsta garanterade undervisningstiden i timmar per stadium och ämne. Eleverna är i högstadiet garanterade en minsta undervisningstid om totalt 2 634 timmar, varav 100 timmar avser bild, 90 timmar avser hem- och konsumentkunskap, 280 timmar avser idrott och hälsa, 289 timmar avser NO-ämnena och 400 timmar avser matematik.

Enligt 9 kap. 4 § skolförordningen beslutar huvudmannen efter förslag av rektorn om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar att eleverna som går på högstadiet på Duveds skola i flera fall inte erhållit sin garanterade undervisningstid, vilket Skolinspektionen ser allvarligt på.

Utifrån underlaget i ärendet går det inte att slå fast hur mycket undervisningstid som eleverna på Duveds skola har gått miste om. Klart står dock att utifrån huvudmannens beräkning har elever gått miste om flertalet timmars undervisning i de naturorienterande ämnena, matematik, hem- och konsumentkunskap, bild, samt idrott- och hälsa. Rektorn och den

biträdande rektorn uppger att skolan kommer att få svårt att kompensera eleverna i årskurs 9 för utebliven undervisningstid i matematik och i NO-ämnena. Skolinspektionen ser särskilt allvarligt på detta, då detta påtagligt försämrar elevernas förutsättningar för att kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Därtill har undervisningstid fallit bort i vissa ämnen på grund av inställda lektioner, vilket påverkar den mängd undervisningstid som eleverna erhåller. Det framkommer även uppgifter om att lektioner bryts i förtid, vilket också påverkar den mängd undervisningstid som eleverna erhåller. Vidare har den bristande planeringen i ämnet bild inneburit att eleverna inte har erhållit undervisning utifrån det centrala innehållet.

Utredningen i ärendet visar vidare att det händer att eleverna på skolan undervisas av vikarier som inte har erhållit planering från undervisande lärare. Vikarierna har i vissa fall låter eleverna titta på film. Utredningen visar även att det på skolan finns vikarier som saknar relevanta ämneskunskaper. Därtill har det förekommit att lärare undervisat flera klasser samtidigt.

I skollagen avses med undervisning processer som på lektioner eller andra lärtillfällen leds av lärare mot uppsatta mål som syftar till att eleverna ska inhämta kunskaper och värden. För att klargöra huruvida eleverna på Duveds skola har gått miste om undervisningstid utöver den tid då lektioner har ställts in eller avbrutits i förtid, behöver huvudmannen tillsammans med rektorn göra en bedömning av huruvida den undervisningstid som eleverna har erhållit under sin högstadietid levt upp till denna definition. Därefter behöver skolan även kompensera eleverna för den undervisningstid de gått miste om.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Åre kommuns verksamhet vid Duveds skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller tillgång till elevhälsa, extra anpassningar och särskilt stöd, trygghet och studiero, kränkande behandling samt garanterad undervisningstid. Det finns därför skäl att förelägga Åre kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Avstående från ingripande

Tillgång till elevhälsa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med representanter ur elevhälsan framkommer att skolans elevhälsa är uppdelad i två team, ett jobbar mot förskoleklass till och med årskurs 5 och det andra teamet jobbar mot årskurserna 6–9. Av intervjun med elevhälsan framgår att teamet som jobbar mot årskurs 6–9 saknar specialpedagogisk kompetens i och med att den ordinarie specialpedagogen är föräldraledig och har varit det sedan starten av höstterminen 2024. Vidare framkommer att skolans speciallärare slutade sin tjänst den 31 mars 2025 och sedan dess finns varken specialpedagog eller speciallärare tillgänglig för årskurserna 6–9.

Av intervju med rektorn och den biträdande rektorn framkommer att skolan har sökt speciallärare under vintern 2025 men att inga behöriga sökande hittades under rekryteringsprocessen. Av intervjun framkommer även att den föräldralediga specialpedagogen ska vara i tjänst igen i augusti 2025.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 25 § skollagen framgår att det för eleverna i grundskolan ska finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsans arbete ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal. Elevhälsan ska vara en del av skolans kvalitetsarbete. Vid behov ska elevhälsan samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

Av bestämmelsens andra stycke följer att för medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte uppfyller skollagens krav vad gäller tillgång till specialpedagog eller speciallärare för specialpedagogiska insatser för årskurserna 6–9.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Åre kommuns verksamhet vid Duveds skola uppfyller inte författningarnas krav avseende tillgång till elevhälsa.

Den ordinarie specialpedagogen som jobbar mot högstadiet återkommer i tjänst i augusti 2025. Detta medför enligt Skolinspektionens bedömning att huvudmannen vidtar en nödvändig rättelse och Skolinspektionen avstår därför från att ingripa.

Beslutet har fattats av juristen Stina Johansson.

Utredaren Oskar Holst har varit föredragande. I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Andreas Näslund medverkat.